

maalet, at spørge om, hvorledes denne Sag for Djeblilket staar. Jeg maa maasse benytte Djeblilket til at svare det ærede Medlem fra Ringkøbing (S. C. Christensen) med et Ord, da der er Spørgsmaal om Renten. Jeg er for saa vidt angaende, som jeg ikke stemte for, at den løvbefalede Rente allerede nu skal nedlægges — Tiden dertil kan maasse komme — men jeg vil dog bede det ærede Medlem, naar han vil have, at Debitorerne ved Sorø Akademi og Kommunitetet skulle have Rente- nedlæggelse, saa ikke at glemme f. Eks. de Nordsjællændere, der svare lgl. Arvefæste fra den Tid, de købte deres Ejendom. Det forekommer mig, at de burde tages med og burde have eftergivet $\frac{1}{8}$ af deres Arvefæstestafgift.

P. Christensen: Naar jeg har bedt om Ordet, er det særlig i Anledning af Vædringsforslaget under Nr. 124, der er stillet af et Mindretal. Jeg er de ærede Forslagsstillere taknemlig for, at denne Sag er kommen frem paa Finansloven, og jeg er det ærede Medlem fra Ringkøbing (S. C. Christensen) taknemlig for den Maade, hvorpaa han motiverede Forslaget. Jeg tror, det erkendes fra alle Sider, at Landbruget lever under trykkede Forhold. Det forekommer mig ogsaa, at der, tilshueladende i alt Fald, har været Bestræbelser oppe hos Lovgivningsmagten for at indbefomme Landbrugets Krav. Men naar Talen er om Midlerne, synes jeg, at det, som Lovgivningsmagten gerne vilde spise Aagrarterne og Landbruget af med, ikke er saa særligt virksomt, ikke er af den Slags Midler, der betyder noget. Skal man komme til at gøre noget, som vilde kunne føles, tror jeg, det maa være ved et Forslag som dette. Det første Maal, man maa samle sig om, er at søge at faa Kapitalrenten til at gaa ned. Naturligvis vil der ogsaa være andre Veje, f. Eks. en Omordning af Skatteforholdene. Men i første Række tror jeg, at der maa blive Spørgsmaal om Kapitalrentens Nedlæggelse. Det mente vi Debitorer nede paa Sorø Akademi ogsaa, og derfor have vi formet et Andragende til den højtærede Minister for Kirke- og Undervisningsvæsenet og Folketinget om at faa Renten af de Kapitaler, Sorø Akademi har udlånt i faste Ejendomme, nedsat. Vi mente, at naar Staten kunde rejse Lån paa mange Milioner til en Rentefod af under $3\frac{1}{2}$ pCt., burde Staten ikke i Fremtiden tage 4 pCt. af saa solide Penge, som dem, Sorø Akademi har udstaaende i faste Ejendomme. Vi mente, at Staten ikke paa den Maade burde drive Forretning, for ikke at sige Nager, og

vi mente i alt Fald, at vi vilde have Lovgivningsmagten paa vor Side, idet vi havde set forskellige Forslag, der syntes at pege i den Retning, finde Støtte fra alle Sider her i Tinget — jeg skal nævne Forslaget om Vettelser ved Konvertering af Prioritetslån i faste Ejendomme og Forslaget om den legale Rentefod. Disse Forslag betyde ganske vist ikke meget, men det første vilde kunne betyde noget, og derfor mente vi ogsaa, at vi vilde stynde os med vort Andragende for om muligt at kunne komme til at nyde godt af det. Vi fandt som sagt ikke, at der kunde være Anledning for Staten til for saa solide Pantter, for et Papir, der er saa fint, som dette i Almindelighed maa siges at være, vedblivende at tage 4 pCt. Rente. Vi mente, at naar Staten gjorde det, vilde det snarere medvirke end medvirke til, at Rentefoden gik ned her i Landet. Og vi mente ogsaa, at for Sorø Akademis Vedkommende kunde der ikke være særlig Anledning til vedblivende at holde paa de 4 pCt., idet Akademiet, efter at have opfyldt alle sine Forpligtelser til Kunst og Videnskab og alle de Former, der kunne være for det, godt kunde have nedsat Renten med $\frac{1}{2}$ pCt. og endda haft Overstud. Det forekommer derfor os, at dette var et Skridt, man ubemærket godt kunde gøre, idet det vel næppe kan være Hensigten, at Akademiet fremdeles skal vedblive at opsamle Kapital og saa i Tider som disse, hvor Landbruget er saa trykket. Vi mente tillige, at det ikke kunde være Akademiet ligegyldigt, hvorledes Debitorerne der nede paa Godset havde det, at Landbrugets Trivsel der nede ikke kunde være Akademiet ligegyldigt. Som sagt, vi mente, at alle Grunde talte for, at denne Rentenedlæggelse maatte finde Sted. Jeg skal erkende, at den højtærede Minister for Kirke- og Undervisningsvæsenet, der jo særlig maa siges at være den ny Tids Repræsentant, ogsaa stillede sig nogenlunde velvilligt, da vi vare hos ham med vort Andragende, og jeg havde haft godt Haab, hvis hele Rigsdagen her havde kunnet samle sig om dette Forslag. Nu hører jeg jo, at den ærede Ordfører har visse Betæneligheder. Jeg vil dog haabe for Sagens Skyld og for det gode Eksempels Skyld, at den højtærede Ordfører og hans nærmeste Meningsfæller maa kunne overvinde disse Betæneligheder og støtte dette Forslag. Det forekommer mig, at i disse Tider, særlig nu foran det forestaaende Valg, da alle ønske at pynte sig saa godt som muligt med Agrarnavnet, vilde der være Anledning til at vise, at man virkelig er Agrar. Med